

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår ref.
09/1506-2-RLI

Deres ref.

Dato:
01.10.2009

HØRING - FORSKRIFTER TIL BYGGESAKSDELEN I PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til hørings sak om forskrifter til plan- og bygningsloven (byggesaksdelen).

Ombudet vil bemerke at vi ikke står på listen over høringsinstanser. Tatt i betraktning den rolle ombudet er gitt ved innføringen av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (DTL), mener ombudet at det ville vært naturlig at ombudet var høringsinstans.

Når det gjelder forskriftene, vil ombudet bemerke følgende:

Byggesaksforskriften

Ombudet har gjennomgått Norges Handikapforbunds høringsuttalelse og støtter i hovedsak denne. Ombudet mener at det er spesielt viktig at kompetansen hos dem som skal arbeide med disse spørsmålene styrkes. Ved innføringen av DTL har det blitt brukt svært begrensede midler til kompetanseheving og informasjon om universell utforming til de som omfattes av loven. Dersom det ikke settes av midler til opplæring og kompetanseheving på dette området, vil resultatet kunne bli at lovgivers intensjoner om bedre universell utforming bare i begrenset grad blir oppfylt.

Ombudet vil også peke på at det er nødvendig at de kommunale rådene for funksjonshemmede får en formell rolle i byggesaksbehandlingen. Etter ombudets oppfatning bør alle saker av en viss viktighet forelegges for rådet så tidlig som mulig i saksbehandlingsprosessen. I § 5 i lov om funksjonshemmedes råd framgår følgende:

”Der det blir oppretta råd som nemnt i §§ 2 til 4, skal saker som er nemnde i § 1, leggjast fram for rådet i god tid før dei skal avgjerast. Rådet kan også sjølv ta opp saker.”

Saker etter plan- og bygningsloven befinner seg etter ombudets oppfatning i kjerneområdet for hvilke saker rådene bør behandle. Det er da naturlig at saker av en viss viktighetsgrad blir forelagt rådene slik det er forutsatt i den nevnte lovbestemmelse.

Teknisk forskrift

Ombudet vil også her vise til Norges Handikapforbunds hørings svar som vi i store trekk er enig i. Ombudet viser også til hørings svar fra Standard Norge som blant annet belyser en viktig problemstilling på dette området, nemlig behovet for dynamikk i regelverket. Uansett hvordan man velger å utforme regelverket er det nødvendig at man har en løpende prosess som ivaretar dette behovet. Nye tekniske løsninger som blir lansert bør relativt raskt kunne påvirke innholdet av regelverket. På samme måte må erfaringer fra brukere også raskt bør kunne innvirke på forskriftens innhold. I denne sammenheng kan det være på sin plass at departementet redegjør for hvilke faglige vurderinger som ligger til grunn for innføring av begrepet lavhastighetsheis i forskriften.

Ombudet mener derfor at departementet bør etablere løpende rutiner som ivaretar disse hensynene. Dette betyr at det må formaliseres kontakt mellom viktige brukergrupper og teknisk ekspertise på området, og departementet. Målet må være at reglene som gjelder universell utforming ikke stivner i en form, men utvikler seg i takt med den tekniske utviklingen og erfaringer som er gjort. Departementet må ta stilling til hvordan dette kan gjøres mest hensiktsmessig. Om man velger fortløpende oppdatering av forskriftene eller en forskrift med funksjonskrav med henvisning til standarder, må bero på en vurdering fra departementets side. Ombudet vil imidlertid påpeke at det uansett forskriftens form er viktig at det fastsettes klare krav til universell utforming uten for stor mulighet til bruk av skjønn i det enkelte tilfellet. For stor grad av skjønn vil redusere rettssikkerheten til personer med nedsatt funksjonsevne, noe som ville være svært uheldig.

Med vennlig hilsen

May Schwartz
fungerende avdelingsleder

Ragnar Lie
seniorrådgiver